Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Dir. 28.464/939

Nr. 218 Sâmbătă 10 August 1940
10 Pagini
P IIII

BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARA pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGĂ, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ROMÂNIA LA EXPOZIȚIILE-TÂRG

Expozițiile-târg au luat în ultimii ani o mare desvoltare, atât prin înmulțirea și răspândirea lor în mai toate statele, cât și prin îmbunătățirile tehnice introduse în organizarea lor. Americanii, dar mai ales germanii, cari în materie de târguri au o experiență multiseculară — dovadă vechimea târgurilor din Lipsca, Viena, Breslau, Hanovra — au imprimat acestor manifestări un caracter practic comercial din ce în ce mai accentuat. Așa se și explică de ce elementul beletristic și oarecum panoramic a dispărut din expozițiile-târg, cedând pasul meșteșugului unei metodice prezentări a mărfii, ca aranjament al standurilor, ca ambalaj, etichetare, ca organizare a serviciului de informații și comenzi, la fața locului.

După o lungă pauză în ce privește participarea României la tradiționalele târguri de mostre din centrele germane, de care ne leagă vechi drumuri de schimb, străbătute de caravanele negustorilor noștri, am început să reluăm firul tradiției, prin organizarea participării noastre la târgurile de toamnă din acest an, dela Lipsca (25-29 August) si Viena (1-8 Sept. a. c.). In treacăt amintim că tot pentru toamna aceasta ne-am anunțat participarea la târgul din Varna (Bulgaria).

Am dori ca în organizarea unor asemenea participări să folosim toată experiența făcută în trecut în ocazii identice și mai ales exemplul statelor cu un spirit negustoresc practic mai desvoltat decât al nostru. Ceeace trebue să reținem din capul locului este caracterul și scopul expozițiilor-târg, pentruca potrivit lor să înghebăm și participarea noastră, în condițiuni care să dea satisfacție cât mai deplină interesului românesc. In primul rând nu trebue să pierdem din vedere că aceste expoziții-târg, sunt, prin excelență, prilejuri de întâlnire directă între practicanții comerțului de pretutindeni: cumpărătorii văd marfa, reținceeace le trebue. intră în contact cu vânzătorii și încheie transacția pe loc.

Credem că a trecut vremea, când ne închipuiam că luăm piuitul străinilor construind pavilioane somptuoase, cu risipă de marmoră, cu exibiții de pictură și sculptură modernă, acolo unde există cele mai vechi și mai strălucite tradiții de artă, — cu desfășurări bucolice, îi, fote și plosci țărănești, cu celebrul coif de aur, purtat pe la toate expozițiile, cum purtam pe vremuri polobocul uriaș și trunchiul de stejar de 2 metri în diametru, care interesând pe un american și voind să facă o comandă mai mare, i s'a răspuns că este doar un exemplar unic, prezentat ca o simplă curiozitate, iar nu ca un produs obicinuit al pădurilor noastre...

In fine, credem că a răposat deasemeni sistemul restaurantelor cu mititei și cu tarafuri, prin care ne închipuiam că prezentăm străinătății „specificul" și „abundența" țării românești.

IN AȘTEPTAREA ATACULUI CONTRA ANGLIEI

De câteva zile eventualitatea atacului apropiat contra Marei Britanii este în centrul atenției universale. Presa germană și italiană lasă să se întrevadă iminența unor operații militare uriașe, care, începute de mai multe săptămâni cu atacuri aeriene din ce în ce mai puternice și mai numeroase, ar continua cu transporturi de trupe pe cale maritimă și apoi cu atacuri directe contra teritoriului englez.

Anglia se pregătește să înfrunte lovitura și Miercuri d. Alexander, primul lord al amiralității, a arătat, într'o cuvântare, că „planurile de apărare britanice prevăd replici pentru orice formă posibilă de atac", dar a făcut apel la publicul englez să nu se lase orbit de progresele realizate, în ultimele săptămâni, să fie conștient că inamicul va încerca să realizeze cu toate forțele sale un plan de acțiune pregătit de multă vreme și că de aceia poporul englez trebue să aștepte la grele încercări.

Intensificarea activității războinice în Mediterana și Africa pare a se încadra în planul general de operațiuni împotriva Angliei. In primele săptămâni ale războiului dintre Italia și Marea Britanie, operațiunile au lăsat mai de grabă impresia unor acțiuni locale. De câteva zile ele devin mai active și par a face parte dintr'un program metodic de atac contra Imperiului britanic: bombardamentele aeriene contra Gibraltarului, Adenului și Berberei se înmulțesc; baza dela Haifa, care e centrul aprovizionării cu carburanți ai flotei engleze din Mediterana răsăriteană și a aviației din Egipt, a fost atacată de trei ori; pe frontiera Henyei și Sudanului operațiile militare italiene par a crește în vigoare; în fine, luptele dela frontiera dintre Libia și Egipt, lasă să se întrevadă un atac mai puternic din partea trupelor din Cirenaica ale mareșalului Graziani, pe care presa engleză le evaluează dela un sfert până la o jumătate de milion de oameni.

Acțiunea militară — anunțată pentru prima oară Miercuri de comunicatul marelui cartier general italian — împotriva Somaliei britanice intră și ea în acest plan de operațiuni.

Atacul contra Somaliei este efectuat de trei coloane italiene separate, care înaintează respectiv în direcțiunile Garagara, Hargeisa și Otweina, având ca obiectiv principal portul Berbera.

După informațiuni din isvor german, prima coloană ar fi și atins portul Zeila, care se află numai la 25 de kilometri de frontiera Somaliei franceze, iar o altă coloană ar fi parcurs jumătate din drumul care separă frontiera Somaliei engleze de Berbera.

Somalia britanică este una din cele mai recente colonii ale Angliei, care nu s'a stabilit la Berbera, Zeila și Bulhar, decât în 1884, când aceste porturi au fost părăsite de Egipteni, după înfrângerile războiului cu Mahdiul în Sudan. In primele decenii de stăpânire britanică, Englezii au avut de dus cu indigenii lupte neîncetate, care nu s'au terminat decât în 1920.

Ținut muntos sau dezertic, cu o suprafață de 176.000 km. pătrați; cu o populație indigenă de triburi somale, de vreo 350.000 de oameni, 1.500 de arabi și câteva sute de europeni; cu o vegetație săracă și cu puține resurse economice; cu o climă tropicală, care o face improprie pentru o colonizare europeană; cu un comerț, care abia atinge o jumătate de milion de livre sterline, Somalia britanică, mai mult decât o importanță economică, are o importanță politică și strategică.

Inconjurată din toate părțile de Imperiul african al Italiei, ea formează — împreună cu Somalia franceză — o „enclavă" în mijlocul teritoriului colonial italian. De la Zeila și Berbera, Marea Britanie poate ameninta singura cale ferată, care dela Gibuti unește Oceanul cu interiorul Etiopiei, iar portul dela Berbera, prin care trece 75% din traficul Somaliei, străjuește coasta de Sud a Golfului Aden, cum Adenul o păzește pe cea de Nord și dă Marei Britanii stăpânirea intrării în Marea Roșie. Posesiunea ei ar prezenta deci o mare importanță strategică pentru Italieni, care par a avea superioritatea numerică în Africa Orientală și care au experiența războiului din Etiopia, făcut cu mijloace moderne în condițiuni identice cu cele din Somalia. Atacul italian pare a nu fi surprins trupele coloniale locale britanice, dar după înfrângerea Franței, vecinătatea Somaliei franceze, unde Italienii dispun de singura linie ferată existentă, pare a fi un element de inferioritate pentru apărarea engleză.

Pentru moment atacul italian în Somalia britanică are numai un caracter local. El își va dobândi însă toată importanța, în ziua când operațiile militare contra Angliei vor căpăta un caracter general.

BOMBE

O sală dintr'o uzină de armament germană

EVENIMENTELE INTERNAȚIONALE COMENTATE LA ROMA

RĂZBOIUL CONTRA ANGLIEI. — PROBLEMA BALCANICĂ

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 7. — Subiectele cari trezesc astăzi interesul cercurilor politice și presei de aici, îmbrățișează aproape toate laturile situației internaționale, și în special războiul contra Angliei și problema balcanică.

Se notează că, în ceeace privește Anglia, disperatele încercări făcute de guvernul lui Churchill, pentru a ridica prestigiul pierdut în afară, nu au dat rezultate bune. Tot așa și sforțările făcute pentru a mări potențialul de război, sunt mereu neutralizate de distrugerile metodice ale armatei aeriene a axei.

Nu mai mic succes are blocul economic, armă care s'a îndreptat împotriva aceluia care a creiat-o. Contra-blocul italo-german face ca în fiecare zi să se simtă efectele asupra economiei engleze, care nu s'a făcut niciodată în istorie în condiții mai dezastruoase ca azi. Pentru a remedia această situație, d. Churchill împrăștie prin presă lucruri prin cari ar dori să isbucnească o revoluție socială. Acest lucru este considerat ca un diversiv oportunism.

Sufletul englez, după cum scrie ziarul fascist „Lavoro Fascista" într'un comentariu, rămâne clar, pentrucă războiul declarat de ierarhiile guvernamentale și susținut de oligarhia sterlinei este un război anti-proletar, contra lumei și forțelor muncii unite.

Tot relativ la Anglia și la știrile înregistrate de unele ziare străine, referitoare la propunerile de a termina ostilitățile, care se zice că ar fi fost trimise la Londra prin intermediul Vaticanului, în aceste cercuri politice se spune că nu există niciun element care să ne facă să credem că aceste știri corespund adevărului. Se confirmă în această chestiune voința exprimată deja de Italia și Germania de a continua războiul până la victoria complectă.

Despre situația balcanică, presa de aici, înregistrează corespondențe dela București, Budapesta și Sofia. Se observă un optimism mai mare în ceeace privește tratativele româno-bulgare, considerate mai ușoare și se ia notă de sfaturile presei germane date Bucureștiului și Budapestei de a da probă, din ambele părți, de moderațiune, înțelegere și bunăvoință. Tot asupra acestor chestiuni se consideră neadevărate știrile că la Muenchen s'ar fi fixat limitele confirmându-se însă că axa dorește ca țările interesate să rezolve problemele lor direct și fără nicio presiune

In ceeace privește raporturile italo-române, se semnalează plecarea la București a unei comisii de experți economici, în frunte cu directorul general al schimburilor și valutelor, Georgio Dall'Oglio, cu scopul de a adapta schimburile comerciale italo-române cerințelor actuale situații.

Se precizează că această plecare nu are un caracter excepțional și că ea este prevăzută prin acordul comercial deja în vigoare între cele două țări.

E. C.

INFLUENȚA POLITICII ECONOMICE NAȚIONAL-SOCIALISTE ASUPRA ȚĂRILOR DIN SUD-ESTUL EUROPEI

UN ARTICOL AL EXPERTULUI ECONOMIC GERMAN WOHLTAT

Berlin, 7 (Rador). — D. Wohltat, consilier de stat și expert economic al statului german în numeroase negocieri internaționale, publică în „Berliner Boersen Zeitung" un interesant articol despre influența politicii economice național-socialiste asupra țărilor din sud-estul Europei.

D. Wohltat constată că desvoltarea politică din anii 1938—1939 a creiat deja un spațiu economic german și că regiunile de curând alipite la acest spațiu se vor adapta în curând la standardul de viață, mai ridicat, al Germaniei.

Autorul articolului subliniază că economia din protectoratul Boemiei și Moraviei și din Guvernământul General al Poloniei va fi dirijată așa fel încât să fie armonizată cu nevoile Germaniei Mari. Această concentrare și întărirea țărilor germane va da un nou avânt schimbului economic cu țările din sud-estul Europei. In această privință d. Wohltat subliniază faptul că relațiile economice întreținute de Germania cu Grecia și Turcia — țări situate la marginea spațiului dunărean — au avut totdeauna o structură asemănătoare cu aceea a relațiilor economice dintre celelalte țări din sud-estul Europei și că poziția politică ocupată actualmente de aceste două țări nu poate face să se uite faptul că desvoltarea lor economică depinde, înainte de toate, de vânzarea produselor lor către Germania.

In ce privește evoluția viitoare a situației în țările din sud-estul Europei, d. Wohltat observă că această evoluție va fi în funcțiune în primul rând de felul cum statele își vor dirija economia, procedând după un plan care va trebui să îmbrățișeze un anumit număr de ani.

Observațiunile făcute de d. Wohltat, cu privire la repercusiunile economice ale războiului actual, sunt deosebit de interesante. Acest război, scrie el, va hotărî dacă Europa va fi organizată sub impulsiunea unui bloc economic britanic, situat la marginile occidentale ale continentului, sau pe bază naturală a unei colaborări a statelor europene cu un puternic spațiu economic al Germaniei Mari în centrul Europei.

Țările din sud-est vor trebui să aducă partea lor de contribuție la această desvoltare, printr'o legislație și printr'o administrație care să adapteze agricultura, minele, industria și mijloacele de transport la nevoile mărite și la traficul sporit. După ce vor fi creiate aceste condiții preliminare, se vor putea lua de comun acord măsuri relative la crizele economice, la datoriile internaționale și la regimul devizelor din toate țările interesate. Se înțelege dela sine că într'un atât de mare spațiu economic european se va putea proceda și la simplificarea regimului vamal și la consolidarea monetelor.

Generalul Hunziger a sosit la Vichy

Vichy, 7 (B. T. N.). — Miercuri a sosit la Vichy generalul Huntziger, președintele comisiunii franceze de armistițiu, întorcându-se dela Wiesbaden. D Huntziger a discutat cu comisiunea germană de armistițiu soarta prizonierilor de război francezi cari se află în Germania.

MIERCURI

DELEGAȚIA ECONOMICĂ A GUVERNULUI A FIXAT PREȚURILE LA PORUMB, ORZ, OVĂZ ȘI SECARĂ.

— Darea de seamă a ședinței in pag. IV-a —

SĂPTĂMÂNA DE 51 DE ORE IN FRANȚA

Geneva, 7 (Rador). — Corespondentul agenției DNB află din Vichy că ministrul francez al muncii a decretat suprimarea săptămânii de 40 de ore.

O nouă lege stabilește că de acum înainte săptămâna de lucru va fi de 51 ore, în toate fabricile.

Rămâne să se mai stabilească dacă se va păstra repausul de două ore dela prânz sau dacă va fi redus la 30 sau 40 de minute, după exemplul celor mai multe țări industriale.

INUNDAȚII CATASTROFALE IN STATELE-UNITE

New York, 7 (Rador). — Se anunță din New Orleans că mii de locuitori de pe coasta Luizianei s'au refugiat din cauza inundațiilor catastrofale pricinuite de o furtună tropicală.

Pagubele, mai ales în plantațiile de trestie de zahăr și de legume, sunt enorme.

Primele știri anunță că sunt morți și numeroși răniți.

OPERAȚIILE IMPOTRIVA INSULEI BRITANICE

de vice-amiral I. BĂLĂNESCU

După operațiunile terestre și aeriene, minunat pregătite și conduse, cari au avut ca rezultat cuceririle victorioase din Olanda, Belgia și Franța, Germania a elaborat în cel mai desăvârșit secret planul de operațiuni combinate, menit să-i aducă victoria finală prin invazia în Anglia.

Preludiul acestui plan sunt numeroasele recunoașteri și inversunatele atacuri aeriene masive, pentru distrugerea industriilor de armament, aerodroamelor, șantierelor, bazelor navale, navelor de război, convoiurilor, depozitelor de combustibil și muniții, și tuturor centrelor cari alcătuesc rețeaua vitală a apărării, producției de război și aprovizionării Angliei.

Nu urmărim să facem deducțiuni din încercările de invazie precedente a Angliei, în cursul istoriei, căci ar fi să nesocotim marile progrese realizate în domeniul construcțiunilor navale de arma submarină și mai ales am subestima valoarea forțelor aeriene germane, cari au dovedit în războiul din Norvegia și în operațiunile din Franța, că au schimbat multe din metodele clasice ale vechiului război.

Anglia își cunoaște adversarul din războiul mondial. Flota germană, pregătită de amiralul Tirpitz, poseda nave de luptă, în special crucișetoare de bătălie de un tip foarte perfecționat, cu o protecție bine studiată, cu armament puternic, cu instalațiuni moderne de tir, cari au înregistrat elogiile tuturor criticilor cercetători ai bătăliei de la Iutland. Anglia își reamintește spinoasa campanie a submarinelor germane din războiul mondial și a constatat în tot timpul războiului actual inițiativa plină de curaj a submarinelor și efectele dezastruoase ale bombardamentelor aeriene, asupra navelor comerciale și navelor de război lipsite de protecție.

Aceeași Germanie îngenunchiată, cu flota predată și scufundată la Scapa Flow, cu armata și aviația aproape neexistente, cu situația politică, economică și socială în dezorientare, după un șir de ani de adevărată muncă și pregătire titanică, își făurește o mică flotă de 240.000 tone și cu concursul unei formidabile aviații, cutează să-și măsoare forțele cu cea mai mare putere maritimă a lumii, de un tonaj de 1.500.000 tone.

Iată opera unui popor conștient de tenacitatea și valorile lui tehnice și sufletești, galvanizate de dibăcia unui conducător abil, incomparat și ajutat de sfaturile și patriotismul consilierilor săi, *uniți într'o singură doctrină, într'un singur gând de reînvierea și înălțarea patriei.*

(Continuare in pag. 2-a)

CONSILIUL DE MINIȘTRI DE MIERCURI SEARĂ A DISCUTAT STAREA JURIDICĂ A EVREILOR DIN ROMÂNIA

Miercuri seara, la ora 7, a fost la președinția consiliului de miniștri, din calea Victoriei, un consiliu de miniștri, la terminarea căruia s'a dat următorul

COMUNICAT

Astăzi, la orele 19, s'a ținut un consiliu de miniștri, sub președinția d-lui inginer Ion Gigurtu, prim-ministru.

S'a luat din nou în discuție proectul de lege privitor la starea juridică a evreilor din România și s'a dat redactarea definitivă a acestui proect de lege.

Consiliul s'a sfârșit la ora 20.30.

ÎNȚELEGERE CU VECINII

De două decenii, România și-a afirmat mereu politica sa pacifică bazată pe înțelegerea amicală cu toți vecinii săi.

Chiar când concepția sa largă despre drepturile și datorile minorităților etnice, n'a fost împărtășită în aceiaș măsură de statele respective, România nu s'a abătut dela calea pe care a urmat-o întotdeauna.

Vitregia vremurilor, schimbările de dominație în acest colț atât de frământat al Europei au făcut ca infiltrațiunile neamurilor să nu urmeze hotarele strict geografice. Avem români risipiți în țările vecine nouă și avem la noi supuși ai țărilor cu care vrem să avem raporturi de bună amiciție.

Intre România și Bulgaria există azi un litigiu care a împiedicat până acum ca dorința României de a întreține relațiuni de prietenoasă vecinătate să poată fi realizată. Și azi România nu refuză să lichideze litigiul existent și nu e pentru prima oară că ea a afirmat această dorință. Dar lichidarea unui litigiu, mai ales între două state vecine, nu se poate face de cât pe de-o parte, printr'o înțelegere directă, fără intervenția, de cele mai multe ori interesată, a terților și pe de altă parte prin eventuale concesiuni reciproce. Nu se pot cere sacrificii unilaterale mai ales atunci când sunt în joc interese naționale și de-o parte și de cealaltă parte. Dacă există bună voință și la unii și la ceilalți, dacă Bulgaria înțelege ca și România, interesul superior pe care-l au ambele state de a stabili între ele relațiuni trainice de înțelegere, atunci singura cale este aceea a unor concesiuni reciproce întemeiate pe un compromis liber acceptat și fără să fie nevoie de alte intervențiuni sau inspirațiuni străine. O înțelegere întemeiată pe un compromis, între două țări vecine și în trecutul cărora există multe amintiri comune, poate deveni izvor de colaborare rodnică în interes comun.

Iată pentru ce sperăm că factorii reprezentativi ai Bulgariei, vor pricepe datoria ceasului de față și nu vor întârzia să manifesteze aceeași bunăvoință ca și România, pentru o lichidare dreaptă a litigiului existent.

COMANDAMENTUL STRĂJII ȚĂRII A DAT O DECIZIE PRIN CARE EVREII NU MAI POT FACE PARTE DIN ACEASTĂ ORGANIZAȚIE SAU SUBORDONATELE EI.

(Textul deciziei în pag. 7-a)

TORPILE

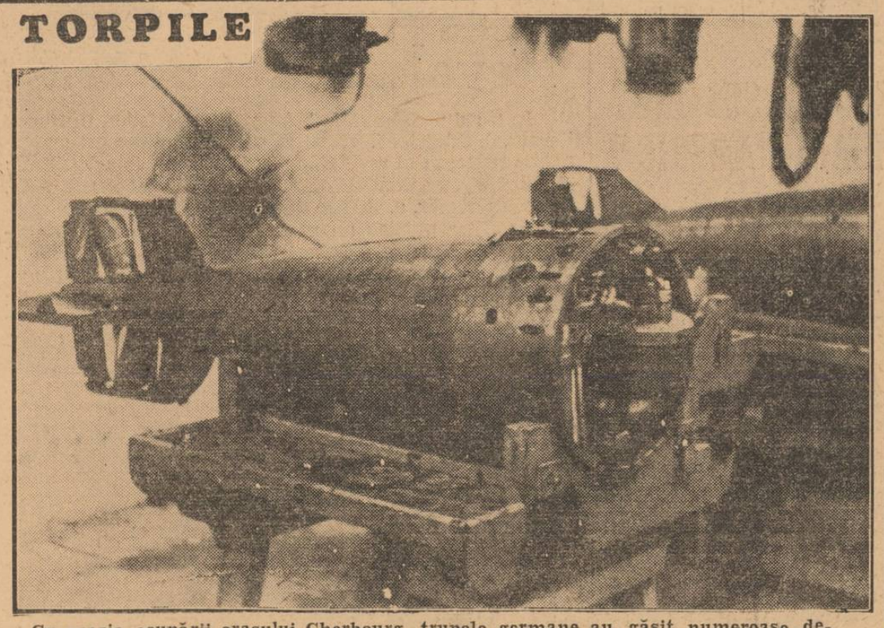

Cu ocazia ocupării orașului Cherbourg, trupele germane au găsit numeroase depozite de torpile în lucru. Cliseul reprezintă coada unei torpile cu motorul respectiv

ALSACIA, LORENA ȘI LUXEMBURGUL VOR FI ALIPITE LA REICH

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 7. — După cum se anunță, d. Baldur von Schirah, șeful tineretului german, a fost numit Stathalter și Gauleiter la Viena.

Această numire e considerată ca având o deosebită însemnătate politică, mai ales prin aceea că Stathalterul și Gauleiterul de până acum al Vienei, d. Buerckel, a fost numit șef al administrației civile a Lorenei precum și Gauleiter al provinciei învecinate a Palatinatului, pe când Gauleiterul din Baden, Wagner, a fost numit șef al administrației civile a Alsaciei, iar Gauleiterul Trierului, Simon, a fost însărcinat cu conducerea administrației civile a Luxemburgului.

După cum s'a anunțat în Marele Ducat de Luxemburg au fost instalate și detașamente de poliție germane, limba germană a fost decretată ca limbă oficială, iar cercurile bine informate de aci anunță că ar urma să se procedeze identic și în Alsacia și Lorena.

Forurile autorizate germane anunță în acelaș timp că rămâne de văzut care va fi viitoare situație a Luxemburgului, dar adaogă în mod semnificativ că nu poate exista nicio îndoială asupra apartenenței linguistice și culturale a Marelui Ducat.

Pe de altă parte, se precizează dintr'o sursă întrebuințată de obicei spre a face comunicări inspirate, că instalarea de șefi ai administrației civile în cele trei ținuturi, face să se întrevadă de pe acum principiile după care urmează să se introducă noua ordine definitivă în cuprinsul lor, ceea ce n'ar putea duce la altceva decât ca, la fel ca și Alsacia și Lorena, și Luxemburgul să fie alipit la Reich.